

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Alueellisia ratkaisuja liikenteen päästövähennyshaasteisiin – esimerkkejä Uudenmaan ilmastotyöstä

Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia

Pia Tynys

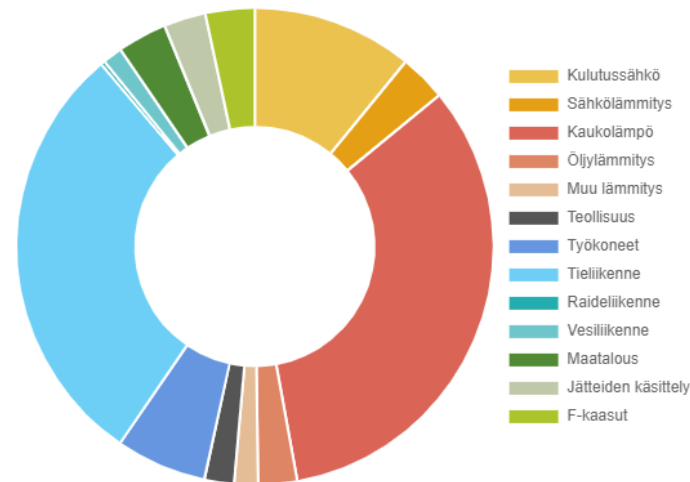
1.10.2024

hiilineutraalisuomi.fi/

CANEMURE

Uudenmaan ilmastotyön kuusi painopistettä

Liikenteen päästöt 1/3 kokonaispäästöistä ja osuus kasvussa

Tunnistettuja haasteita liikenteen päästöjen vähentämisessä Uudellamaalla

- **Väestönkasvun** seurauksena liikennesuoritteen arvioidaan kasvavan
- Helsingin seudun **MAL 2023 –suunnitelman toimenpiteet eivät riitä** päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi. Länsi- ja Itä-Uudellamaalla tilanne on vielä haastavampi, sillä mm. joukkoliikenteen järjestämisen edellytykset ovat heikot.
- Kaavoituksen, yhdyskuntarakenteen kehittämisen ja liikennejärjestelmätynön vaikutukset liikenteen päästöihin näkyvät vasta **pitkällä aikavälillä**
- Vähäpäästöisen, kattavan ja toimivan **joukkoliikenteen järjestäminen** alueelle on **haastavaa**
- Kestävien liikkumismuotojen **kulikutapaosuuksien** kasvattaminen on suhteellisen hidasta ja vaikutusten arvioidaan jäävän vähäisiksi
- Uudellamaalla on **henkilöautoriippuvaisia** alueita
- Myös **henkilöautokannan uudistuminen** on hidasta ja seutu- ja kuntatasolla on rajatut mahdollisuudet vaikuttaa kannan uudistumiseen
- **Kuorma-autokannan käyttövoimamuutos hidasta**, kannan ennustetaan olevan 90% bensiini- ja dieselkäyttöistä vuonna 2040
- **Ruuhkamaksulainsäädännön** valmistelu ei ole edennyt

Hiilineutraali Uusimaa 2030 –tiekartan toimintalinjaukset Älykäs ja päästötön liikenne

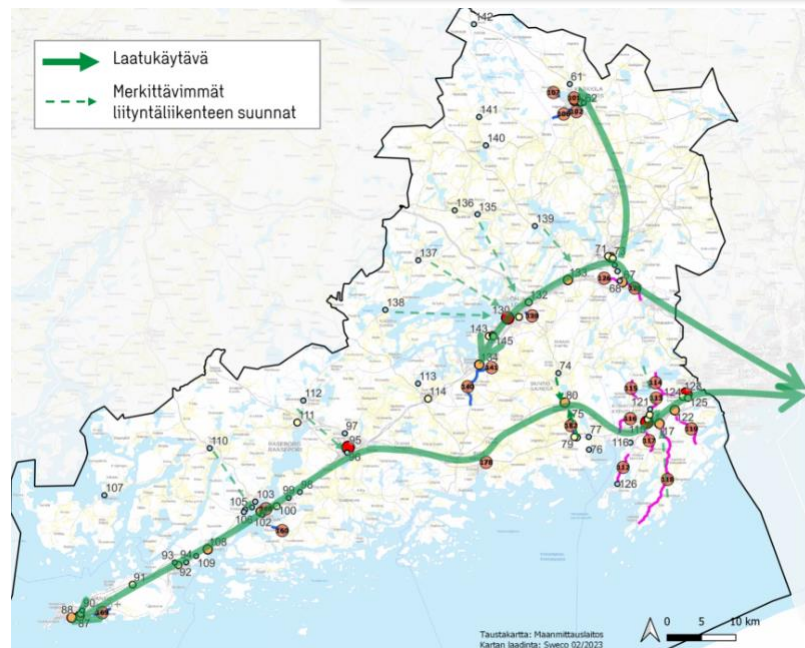
1. Vähennetään **henkilöautojen liikennesuoritetta**
2. Kasvatetaan **kestävien kulkutapojen** osuuksia
3. Kehitetään ja sujuvoitetaan **matkaketjuja**
4. Vahvistetaan **joukkoliikennejärjestelmän optimointia ja verkostomaisuutta**
5. Tuetaan liikenteen **käyttövoiman** muutosta
6. Kehitetään vähähiilistä **logistiikkaa** ja verkostoa sen tarpeisiin
7. Kehitetään **liikenteen automaatiota ja uusia palveluita** päästöjen vähentämiseksi
8. Parannetaan **pyöräilyn** mahdollisuuksia
9. Edistetään **lentoasema-alueiden ja satamien** vähähiilisyyttä ja resurssitehokkuutta
10. Edistetään **tietoliikenteen** vähähiilisyyttä

+ *Lisäksi* **ilmastoviisas maankäyttö ja rakentaminen –painopiste ohjaa kestävään yhdyskuntarakenteeseen**

Kehitetään ja sujuvoitetaan matkaketjuja

- Kestävät matkaketjut Itä- ja Länsi-Uudellamaalla –selvitys (2023) esittelee tärkeimmät kestävän liikunnan matkaketjut, joissa pääasiallinen kulkumuoto on **joukkoliikenne tai pyöräily**.
- Selvityksessä tunnistettiin **kolme kestävän liikunnan laatukäytävää** kriteereinä **matka-aika, käyttäjäpotentiaali ja päästövähennyspotentiaali**.
- Määriteltiin tärkeimmät joukkoliikennepysäkit (5300 kpl) ja ne luokiteltiin ensimmäistä kertaa **pysäkkiluokkiin: terminaalit, keskeiset solmupysäkit, vilkkaat pysäkit ja peruspysäkit**.
- Pysäkeille, pysäkeille johtaville reiteille sekä henkilöautojen ja pyörien liityntäpysäköinnille asetettiin **laatutavoitteet**, joiden pohjalta suunnitellaan **parantamistoimia**.
- *Lisäksi Länsi-Uudenmaan maksujärjestelmää kehitetään yhteensopivaksi seudulliseen järjestelmään*

Tuetaan liikenteen käyttövoimamuutosta

- HSL:n ilmastotavoite: Helsingin seudun joukkoliikenne on kokonaan **päästötöntä vuonna 2035**.
- HSL:n **hankintaprosessin kehittäminen**: kilpailutuksessa saa pisteitä polttoaineen kulutuksesta, ajotavan seurantarjestelmästä sekä lähipäästöjen, hiilidioksidipäästöjen ja melun vähentämisestä.
- HSL – VTT tutkimusyhteistyö: **tietokanta** kaupunkibussien päästöistä ja polttoaineen kulutuksesta auttaa kehittämään kilpailutusta
- Tavoitteena, että vuonna **2025 on 50 % sähköbusseja** (650 kpl)
- Sähköbussien virran tulee olla pohjoismaissa kestävästi tuotettua, esimerkiksi tuuli-, vesi- tai aurinkosähköä.
- *Lisäksi kiskokaluston* hankinnoissa kiinnitetään huomiota energiatehokkuuteen ja sähkö, jolla metro, lähijunat ja raitiovaunut kulkevat, on kestävästi tuotettua.

Sähköbussien määrä kasvaa nopeasti

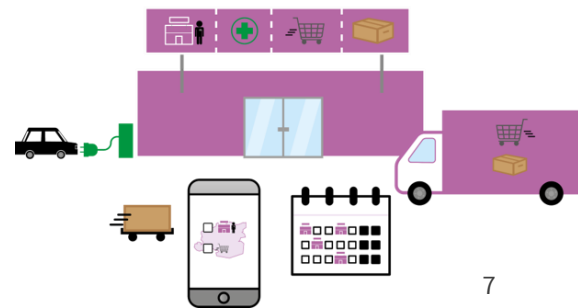
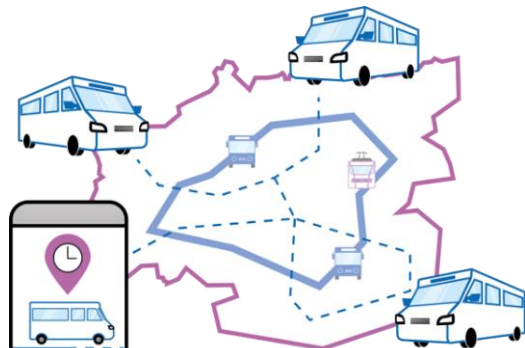
Tilaamamme liikenteen sähköbussit

Vuosi	Määrä	Osuus busseista, %
2018	10	1
2019	45	3
2020	60	5
2021	178	14
2022	316	24
2023	436	34

Kehitetään liikenteen automaatiota ja uusia palveluita päästöjen vähentämiseksi

- **Smart Countryside Mobility** –hanke (6/2021-9/2023) uusien maaseutuvaltaisten alueiden liikkumISRatkaisujen kehittämiseksi, Hanketoimijoina Laurea ja Metropolia (Smart Mobility Innovation Hub)
- Kehitettiin palveluita ja konsepteja henkilökohtaiseen liikkumiseen ja pientavaralogistiikkaan sekä tarkasteltiin liikkumispalvelujen ekosysteemiä ja siihen liittyvien sidosryhmien verkostoa sekä liiketoimintamalleja
- Kehitysteemoina julkinen runkoliikenne, palvelukyyti, jakamiseen perustuva uusi palvelu sekä liikkuvat palvelut, läpileikkaavina teemoina palveluiden digitalisaatio ja palveluista viestintä
- Hankkeessa tutkittiin **Karkkilan ja Raaseporin** asukkaiden liikkumistottumuksia, tarpeita ja toiveita sekä henkilöliikenteen että pientavaralogistiikan palveluista. Esimerkkinä kestävyysloikka [Karkkilan Höökikyyti](#)
- *Lisäksi Reciprocity* –hankkeessa koottu **työkaluja, tietoa ja kontakteja**, joilla nopeutetaan olemassa olevien innovatiivisten liikkumISRatkaisujen kopiointiprosessia. Suomesta esillä mm. Forum Viriumin pilotit **Airmour** (lääkkeiden dronekuljetus-pilotti), **Last Mile Autonomous Delivery** LMAD (jakelurobottipilotti), **Callboat** (päästötön ja autonominen kutsuvenepalvelu)

Edistetään lentoasema-alueiden ja satamien vähähiilisyyttä ja resurssitehokkuutta

- Avia-verkoston Green deal manifesti (2021)
  - AVIA-verkosto julkaisi yhteiskehitetyn ilmastositoumuksen 2021
  - Verkoston jäsenet sitoutuneita hiilineutraaliustavoitteeseen, ympäristötehokkuuteen ja kiertotalouden edistämiseen.
  - Lentoasemalle saavutaan ympäristöystävällisesti.
  - Finavian toiminta lentoasemalla on hiilineutraalia.
  - Finnair sitoutunut puolittamaan nettopäästönsä vuoden 2025 loppuun (2019 tasosta) ja aikoo olla hiilineutraali viimeistään vuonna 2045.
- *Lisäksi* Hiilineutraali Helsingin Satama –manifesti
  - Helsingin Satama on hiilineutraali omien päästöjensä osalta vuoteen 2025 mennessä.
  - Aluspäästöjä vähennetään 25 %, raskaan liikenteen päästöjä vähennetään 60 %, satama-alueiden työkoneiden päästöjä vähennetään 60 % vuoteen 2030

NEWS

**Avia network's climate
commitment: Together we will
grow sustainably**

|| PORT OF HELSINKI ||

Hiilineutraali satama

Muut toimet

- FACTOR –hankkeen puntaroitu kansalaiskeskustelu liikenneteemaisena Uudellamaalla
- Raadin tehtävänä oli tuottaa suosituksia Hiilineutraali Uusimaa -tiekartan liikenteen toimien toimeenpanoon
- 32 asukasta eri puolilta maakuntaa
- Toteutettiin asiantuntijoiden avustamat ryhmäkeskustelut
- Tuloksena raadin suositusraportti jatkosuunnitteluun ja poliitikoille
- *Lisäksi* Uusimaa Climate Nudge –hankkeen alustana

Kansalaisraati antoi suosituksensa ilmastoystävällisempään liikennesuunnitteluun Uudellamaalla

5.5.2022

Liikenteen päästövähennysten saavuttaminen Uudellamaalla edellyttää nykyistä toimivampaa joukkoliikennettä koko maakunnassa, arvioi kansalaisraati. Raati katsoo, että henkilöauto on monille ihmisille välttämätön asutuskusten ulkopuolella, ja painottaa autoilun sähköistymistä välttämättömänä osana liikenteen kestävyysmurrosta.

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Kiitos!

Lisätietoja

Pia Tynys

puh. +358 40 149 2244

pia.tynys@uudenmaanliitto.fi

uudenmaanliitto.fi

[@Uudenmaanliitto](https://twitter.com/Uudenmaanliitto)

Uudenmaan
liitto

My Uusimaa